

1007
K 7/M 45

120000868960

ПОЛЕН ФЕСТИВАЛ
МУЗИКАЛНИ ДНИ
1975 Г. РУСЕ - БЪЛГАРИЯ

1975
10

XV МЕЖДУНАРОДЕН ФЕСТИВАЛ
„МАРТЕНСКИ МУЗИКАЛНИ ДНИ“
РУСЕ — 1975

Посветен на 30 годишнината от победата
над фашистка Германия

ЩАТС КАПЕЛЕ ГР.ВАЙМАР - ГДР

Диригент: Лотар Зайферт

Регионална библиотека
"Любен Каравелов"

120000868960

23 март — неделя

24 март — понеделник

19,30 часа

зала: Дом на културата

448155

23 март

Д. ТЪПКОВ

— „Септемврийска увертюра“

А. БРАЖИНСКИ

— Концертино за струнен
оркестър

Allegro

Vivo

П. ХЕРТЕЛ

— Концерт за тромпет и струнен
оркестър

Allegro ma moderatamente

Largo

Allegro

Солист: Лудвиг Гютлер

Л. ДВОРЖАК

— Симфония № 8

Allegro ma non troppo

Allegretto grazioso

Adagio

Allegro con brio

ЩАТСКАПЕЛЕ гр. Ваймар е създаден през 1919 г. Оркестърът се явява продължител на традициите на старинния дворцов оркестър, създаден през 1602 г. По това време със състава са работили едни от най-известните световни музиканти и композитори като: И. С. Бах, Г. Ф. Хендел, а по-късно Хайдн и Моцарт. От 1848 до 1859 г. във Ваймар е работил като дворцов капел-майстор Ференц Лист, а тридесет години по-късно, през 1889 год. в града пристига Рихард Щраус. Той развива разностранна дейност като диригент, режисьор и драматург.

След победата над фашизма оркестърът се развива и утвърждава като институт с определени художествено-творчески задачи и възможности. От 1945 г. със симфоничния оркестър работи Херман Абендрот, а по-късно професор Герхард Пфлюгел.

Сегашният главен диригент на оркестъра започва работа със състава през 1973 год. Под негово ръководство в репертоара на оркестъра влизат произведения от Бетовен, Бах, Шуберт, Чайковски, Яначек, Лютославски и др.

Като гост-солисти на Щатскапеле, Ваймар са участвували известни музиканти като: Давид Ойстрах, Анерозе Шмидт, Раду Алдулеску, Милан Хорват и др.

ЛОТАР ЗАЙФЕРТ е роден през 1931 год. Още седем годишен започва да учи музика. През 1955 год. завършва Висшето музикално училище в Лайпциг със специалност пиано и дирижиране. От 1955 до 1962 г. той е солист и диригент на театъра в Щралзунд. В периода до 1964 г. Зайферт е главен диригент на театър „Стендал“, а от 1964 до 1967 г. оглавява симфоничния оркестър на ДЕФА. Следващите 6 години Лотар Зайферт е диригент на Дрезденската филхармония. От 1973 год. става главен диригент на Народния театър във Ваймар. Под негово ръководство са участвували известни солисти като: Леонид Коган, Тео Адам, Руджиеро Ричи, Жан — Бернар Помие и др.

В репертоара на Лотар Зайферт освен произведения от класиката влизат и творби на съвременни композитори — Рудолф Вагнер — Регени, Ернст — Херман Майер, Йоханес Тилман и др.

ЛУДВИГ ГЮТЛЕР е роден през 1943 год. в Зоза. След като завършва гимназия, той продължава образованието си във Висшето музикално училище в Лайпциг. От 1965 год. той е солист на Дрезденската филхармония. Като признат добър тромпетист, Гютлер е уважаван гост на много оркестри в ГДР и в чужбина.

ДИМИТЪР ТЪПКОВ (р. 1929 г.) завършва БДК през 1956 г. като студент от класа на проф. Марин Големинов. Работи предимно в областта на инструменталната музика, като същевременно създава и значителни вокални форми, например: „Четири песни за глас и оркестър“ по текст на Димчо Дебелянов. Централно място в творчеството му заемат симфоничните жанрове. В тази област програмността се налага не случайно. Една от първите значителни творби на композитора е програмната увертюра „Повест за Беласица“ (1956). Димитър Тъпков е автор и на редица камерни и камерно-симфонични творби.

„Септемврийска увертюра“ (1974 г.) е написана в чест на 30 годишнината от победата на социалистическата революция в България, като програмното ѝ определение има обобщаващ смисъл — то е свързано с две велики народни движения от 1923 и от 1944 год. Ето защо въпреки лаконизма увертюрата е наситена с конфликтност и драматизъм. Композиторът придава на традиционната форма съвременен смисъл и използва обединяващия принцип на монотематизма.

А. БРАЖИНСКАС е роден през 1937 г. и принадлежи към младата генерация съветски композитори от Литовска ССР. Още като студент в Консерваторията във Вилнюс той пише сонатина за фагот и пиано — едно напълно зряло произведение, което се ползува с особена популярност. Бражинскас пише силно въздействаща музика към театрални пиеси (към „Катедралата“ от Марцин Кявичус), и филми. Както всички литовски композитори, той се изявява и в песенния жанр и е създал много лирични, пълни с поезия солови и хорови песни. В тях се чувства вековната фолклорна традиция като животворящ поток. Това подчертано отношение се вижда в камерния оркестър и духовния квинтет на Филхармонията във Вил

иос. В своите произведения за камерни състави, Бражинскас експериментира както в структурно — формално отношение, така и в различните изразни средства. Основните черти на литовското изкуство — любов към родната природа, гордостта от народните постижения, скръбта от безкрайните страдания на литовския народ, копнежа за един живот на свобода, достойнство и красота — се откриват в подчертано индивидуалната музика на Бражинскас в една високо стилизирана форма.

Концертиното за струнен оркестър се състои от две части с голяма архитектурнича логика в своя строеж. В началото на първа част един малък мотив в „пицкато“ преминава през всички гласове, наслоявайки хармонични дисонанси. В резултат на общото развитие се оформя и главната музикална тема. Ниските щрайхови инструменти я повтарят, но тя не намира по нататъшно развитие, а се загубва в едно „глицандо“. След ново развитие се появява още една широко развита тема. Двата секундови хода на тази тема стават принцип в по-нататъшното мелодично развитие. Тя е разгърната от композитора с голямо полифонично майсторство и фантазия. Алегрото завършва с реминисценция, близка по характер на неговото начало. Докато първата част, чрез постоянна промяна на тактовия размер постига едно своеобразно ритмично състояние, то следващото „Виво“ започва и се развива в $6/4$ с изключение на няколко такта. Моторно-токатният ритъм, пулсиращ в тази част донася контраст спрямо полифоничното развитие в първата част и дава възможност за концертиране на отделните инструментални групи. Главната тема на Вивото, която е близка до темата на Алегрото чрез секундовите ходове, но ритмично от друг характер, достига до финала до плътен унисон в трикратно форте.

ИОХАН ХЕРТЕЛ (1727 — 1789), син на музикант следва пътя на баща си като цигулар и композитор. Той е писал симфонии, оратории, концерти, псалми, кантати и сонати за пиано, които не са били отпечатани. Концерта за тромпет и оркестър е намерен едва в 1971 год. Предполага се, че е написан между 1754 — 1767 год., когато авторът е работил като диригент в Шверин. Тази творба е ясен пример за стила на

композиторите от средата на 18 век. Творецът използва концертната форма от времето на Бах, с подчертани мелодически гласове. Неговото творчество го нарежда между композиторите, предшествуващи виенските класици.

ДВОРЖАК — Симфония № 8 — Заедно със Симфонията в ре минор и популярната симфония в ми минор „Изновия свят“, симфонията в сол мажор № 8 попълва трилогията от симфонични произведения на Дворжак — най-ценни и най-блестящи между неговите творби от този жанр. В последните си три симфонии той окончателно избистря композиционния си стил и достига до пълна индивидуална изява. В последната, сол мажорна симфония Дворжак проявява не само голямо композиционно майсторство, но постига и ярък национален колорит.

Симфонията представлява класически четиричастен цикъл. В началото на първата част царя атмосфера на спокойствие и светлина. По-късно втората тема внася контраст с радостния си танцуваелен характер. Разработката е основана на интензивното развитие на двете теми. Втората част на симфонията е изпълнена с вълнуващ романтизъм. Скерцото има жанрово танцов характер и е изградено върху мелодия с пулсиращ валсов ритъм. Неговите образи са светли и оптимистични. Финалът, написан във вариационна форма има обобщаващо значение. Той става химн-апотеоз на прославата на родната природа и народа.

24 март — понеделник

МАРИН ГОЛЕМИНОВ — Три акварела за струнен оркестър

КАРЛ ДИТРИХ — Концерт за английск прог и оркестър

Солист: Фридрих Линднер

Lebhaft

Sehr ruhig

Lebhaft

ЛУДВИГ ВАН БЕТХОВЕН — Симфония № 3 „Ероика“

Allegro con brio

Marcia funebre

Scherzo. Allegro vivace

Finale. Allegro molto

ФРИДРИХ ЛИНДНЕР учи музика в Консерваторията в Шверин, и в Дрезденското училище за музика при проф. Алфред Талксдорф. През 1957 год. той успешно взема държавния си изпит и една година по късно започва да концертира като солист в родината си и в чужбина. След като работи в Зейфтенберг, в Шверин при държавния симфоничен оркестър и Мекленбургската държавна капела, той става през 1965 г. солист на Ваймарската щате капела.

МАРИН ГОЛЕМИНОВ е един от ярките и самобитни български композитори, които и днес продължават еволюцията на своя авторски стил. Още в началото на творческия си път оценил и почерпил вдъхновение от безкрайното богатство на народното творчество, той създава едно съвременно и подчертано национално изкуство. Голямата творческа активност на композитора му дава възможност да се изяви като творец във всички музикални жанрове. — от посента до операта и симфонията.

Трите акварела за струнен оркестър са изпълнени за първи път на Софийски музикални седмици. Те са едно от произведенията, които композиторът пише през последните няколко години. Двете крайни пиеси в подвижно темпо, рамкират средната спокойна част. Първият акварел, написан в „маестозо“ се отличава с раздвиженост и голяма свобода в изграждането. Втората част се възприема като една импресия, изпълнена със светлина. Характерно за последния акварел е, че в самия струнен оркестър се оформя един квартет и между тях се разгръща красив и напрегнат диалог. Трите струнни пиеси звучат свежо с една подчертана съвременна чувствителност.

КАРЛ ДИТРИХ започва да учи музика в Йена. По-късно учи музикална педагогика и композиция във висшето училище „Ференц Лист“ — гр. Ваймар, където от 1951 год. е назначен за преподавател. В своето творчество Карл Дитрих се насочва предимно към симфоничния и концертни жанрове. Написал е две симфонии, един концерт за оркестър, „концертино-джиокозо“ и концертна сюита (двете произведения принадлежат към постоянния репертоар на държавната капела във Ваймар), един

клавирен концерт, концерт за английски рог и оркестър и др. Неговата най-нова композиция са „Драматични сцени“ за три флейти и оркестър, която е изпълнена с голям успех на музикалните дни в Берлин. За своето творчество (предимно за Симфония № 1) К. Дитрих получава през 1971 г. Наградата за изкуство.

Концертът за английски рог е написан през 1970 год. Трябва да се благодари на ваймарския композитор К. Дитрих, че дава на английския рог възможност за виртуозно развитие в своя концерт. По форма по-скоро традиционен, концертът черпи своеобразността си от богатите звукови цветове. За да подчертае особеностите на солиращия инструмент, композиторият съзнателно е ограничил изявата на другите дървени духови инструменти.

Концертът представлява тричастен сонатно-симфоничен цикъл от класически тип: двете подвижни живи крайни части — първата написана в сонатна форма, а третата в Рондо — ограждат една бавна средна част. Характерна е доминиращата роля на английския рог в тематично-образното развитие на първата част. Соловата партия има подчертано място в разработъчния дял, където развива тематичния материал. Чрез пълно с напрежение оркестрово нарастване се подготвя появата на каденцата в английския рог, която дава известна свобода в импровизаторския талант на изпълнителя. Каденцата води към репризата и цялата част завършва със стремителна Кола.

Втората част е изградена върху песенна тема в английския рог, чийто развиващи се варианти придават на средната част баладичен характер и известна ралсодичност. Тук в лиричната сфера на концерта са използвани почти всички изразни възможности на солиращия инструмент.

Третата част на концерта донася контраст в настроението със своя жив, енергичен характер. Тук неразривно единство между оркестровата и солова партии е изградено във тяхното взаимно съревнование.

БЕТХОВЕН пише своята трета симфония в ми бемол мажор „Ероика“ в периода от 1802 до 1804 г. Тя е първото изцяло новаторско произведение в Бетховеновия симфонизъм, за което Чайковски пише: „В тази симфония се разкрива за първи път цялата необятна изумителна сила на творческия гений на Бетховен“. В нея ком-

позитора окончателно преодолява зависимостта от естетиката на своите предшественици и намира свой индивидуален стил.

Третата симфония е гениално симфонично възплъщение на образите на революционната борба и победа. Нейната гражданска тематика и героически образи се разкриват с епическо величие в необикновената по своята монументалност композиция.

Първата част на симфонията започва с два повелителни акорда, след които веднага встъпва главната тема във виолончели. Тя има фанфарен характер и се отличава с висока интонационна концентрираност. В нея се съдържа не само зародиша на целия тематизъм, но и е на белаян принцип на развитие, който господства в сонатното Алегро. Цялата експозиция се строи като огромна верига от постоянно нарастващи вълни и всяка тема и главната, втората и заключителната, се превръщат като че ли в самостоятелно разгърнат раздел. Сред всички симфонии от това време разработката на „Ероика“ се отделя със своите гигантски мащаби (600 такта), интонационно богатство и композиторско майсторство. В репризата главната тема е лишена от предишните елементи на бурно развитие и в нея се чувства пасторалност. Огромната Кода представлява всъщност втора разработка.

Бетховен нарича втората част на симфонията „Погребален марш“, подчертавайки с това връзката на общите идеи на симфонията с героическите образи на революцията. Главната тема се отличава с простота, съдържателност и суровост, наред с неумолимото вътрешно движение, придаващи и огромна изразителна сила.

Между картината на погребението на героя, след „ковчега на който върви цялото човечество“ (Р. Ролан) и ликуващата картина на победата във финала, Бетховен поставя едно ярко и своеобразно Скерцо, чиито Трио е с подчертан танцов характер.

По своя мащаб и драматически характер финала на симфонията може да се сравни само с финала на Девета симфония, написан двадесет години по-късно. Той се явява кулминация в цялостното драматургично развитие на цикъла. Драматическата наситеност на финала и празничното звучене, уравнивяват създаването се огромно напрежение в първите две части на симфонията.

